

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectului Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la
activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebancați”
(în continuare - proiectul HCE)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
1.	2.	3.	4.	5.
I. Obiecții și propuneri/recomandări la clauza de adoptare, precum și de ordin general				
-	Ministerul Justiției al RM	1.	Denumirea actelor normative se vor expune ținând cont de art. 42 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , ce prevede că „După adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta”. Propunerea data se referă și la pct. 2 din partea dispozitivă.	Se acceptă
În temeiul art. 5 alin.(1) lit. m), art. 11 alin. (1) și art. 27 alin.(1) lit. c) și art.491 din <i>Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</i> (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art.544) și art. 25 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 94 alin. (1) lit. c) din <i>Legea nr. 114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</i> (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei.		2.	Din textul ce vizează izvorul publicării <i>Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</i> se vor exclude cuvintele „publicată în”, pentru a asigura o formulare conformă uzanțelor normative. Totodată, se vor exclude cuvintele „și completările”, deoarece, conform art. 62 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , accețiunea termenului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative.	Se acceptă

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebankari.		3.	Pct. 1 din partea dispozitivă se va completa cu textul „(se anexează)”, pentru a asigura coeziunea cu anexa la proiect.	Se acceptă
-		4.	Din tot textul proiectului cuvintele „din prezentul regulament” se vor exclude, deoarece potrivit art. 55 alin.(4) din <i>Legea nr. 100/2017</i> „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, <u>fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ</u> ”.	Se acceptă
-		5.	Art. 53 din <i>Legea nr. 100/2017</i> prevede că punctele pot fi grupate în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe, iar secțiunile pot fi grupate în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane. Gradul de divizare mai mare se aplică după folosirea gradului de divizare mai mic. Astfel, conform normei citate, punctele regulamentului se vor grupa în secțiuni.	Se acceptă
Anexă la Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. ___ din _____ 2019		6.	În parafă cuvintele „Anexă la” se vor substitui cu cuvintele „Aprobat prin”.	Se acceptă
II. Obiecții și propuneri/recomandări la articolele/punctele din proiect				
4. În sensul prezentului regulament, termenii utilizați au următoarele semnificații: <i>beneficiar</i> – utilizator al serviciilor de plată care beneficiază de un credit legat de serviciile de plată;	Ministerul Justiției al RM	7.	Cu referire la pct. 4, semnalăm că actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu ar trebui să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.	Comentariu: Domeniul creditării per ansamblu este un domeniu riscant, iar activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebankari este un domeniu nou pentru piața financiară a Republicii Moldova, astfel pentru ca acest tip de creditare să nu fie confundat

<p><i>bonitatea beneficiarului</i> – capacitatea beneficiarului de a restitui, la scadență, creditul conform contractului de credit, inclusiv dobânda și costurile aferente;</p> <p><i>costul total al creditului</i> – toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alte tipuri de costuri pe care trebuie să le suporte beneficiarul în conformitate cu contractul de credit;</p> <p><i>credit expirat</i> – credit al cărui plată în vederea rambursării nu a fost achitată mai mult de 30 de zile de la data scadenței plăților prevăzute de contract. În cazul în care un credit devine expirat și soldul acestuia se consideră expirat;</p> <p><i>credit legat de serviciile de plată</i> – credit acordat beneficiarului de către prestatorul de servicii de plată nebancar, exclusiv în legătură cu executarea unei operațiuni de plată în conformitate cu art. 4 alin. (1) pct.4) și pct. 5) din lege;</p> <p><i>credit prelungit</i> – credit al cărui termen de rambursare a plății, stabilit conform contractului, este prelungit în baza unui acord adițional. Pentru calificarea creditului ca ”prelungit” acordul trebuie să fie semnat înainte de calificarea creditului ca ”expirat” conform termenului de plată prevăzut în contractul inițial. Determinarea stării de expirare a creditului se efectuează în baza contractului inițial și conform noțiunii de “credit expirat”;</p> <p><i>credit renegociat</i> – creditul nerambursat (credit inițial) la care ulterior, în baza unui acord, au fost modificate clauzele contractuale de efectuare a plăților expirate;</p> <p><i>dezvăluirea informației</i> – prezentarea informației legate de activitatea de creditare, de către prestatorul de servicii de plată nebancar, publicului prin intermediul diferitelor mijloace (mass - media, panoul informativ sau pagina web a prestatorului de servicii de plată nebancar etc.);</p> <p><i>grafic de rambursare</i> – informația cu privire la sumele și termenele (perioadele) de plată ce revin beneficiarului conform contractului de credit, care se coordonează între prestatorul de servicii de plată nebancar și beneficiar și este parte integrantă a contractului de credit;</p> <p><i>rata dobânzii aferente creditului</i> – rată a dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant aplicat sumei utilizate din credit;</p>			<p>În situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. Totuși, aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece art.71 alin. (4) al <i>Legii 100/2017</i> prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul. Astfel, în nota informativă poate fi indicat sensul în care urmează să fie interpretat un termen, iar aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiile sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.</p> <p>Recomandăm excluderea pct. 4 din proiect.</p>	<p>cu creditarea bancară sau microcreditarea și pentru a evita posibilele asociații greșite sau confuzii din partea prestatorilor nebancari și a potențialilor beneficiari de credite, conform logicii profesionale, s-a optat pentru definirea noțiunilor ce țin de domeniul creditării în textul proiectului HCE.</p> <p>Totodată, art.54 alin. (5) din <i>Legea 100/2017</i> prevede că, în cazul când o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme. Prin urmare, considerăm necesară definirea noțiunilor cu scopul de a reglementa drepturile și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a acestora și pentru a nu se lăsa determinarea sensului exact al termenilor în sarcina celor care vor aplica actul normativ.</p>
---	--	--	--	--

<p><i>risc de credit</i> – riscul imposibilității de decontare (stingerea) totală la momentul scadenței obligației aferente creditului oferit și la oricare alt moment în viitor;</p> <p><i>plată</i> – dobânda sau suma inițială a creditului și dobânda, sau o parte a creditului și dobânda, sau o parte a creditului achitată în conformitate cu condițiile și modul de rambursare a creditului prevăzute în contract;</p> <p><i>portofoliul total de credite</i> – suma tuturor creditelor acordate de către prestatorul de servicii de plată nebancaar;</p> <p><i>prestator de servicii de plată nebancaar</i> – societatea de plată, furnizorul de servicii poștale sau societatea emitentă de monedă electronică, care au dreptul de a presta servicii de plată în conformitate cu art. 4 și 7 din lege;</p> <p><i>provizioane specifice de risc de credit</i> – provizioanele care se constituie de către prestatorul de servicii de plată nebancaar în scopul acoperirii unor pierderi potențiale legate de neachitarea plăților la credite;</p> <p><i>valoarea totală a creditului</i> – sumele totale puse la dispoziția beneficiarului în baza unui contract de credit;</p> <p><i>valoarea totală plătită de către beneficiar</i> – suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului.</p> <p>În sensul prezentului regulament se utilizează inclusiv termenii și expresiile din lege.</p>				
<p>4. În sensul prezentului regulament, termenii utilizați au următoarele semnificații:</p> <p><i>costul total al creditului</i> – toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alte tipuri de costuri pe care trebuie să le suporte beneficiarul în conformitate cu contractul de credit;</p>	<p>„QIWI-M” S.R.L.</p>	<p>8.</p>	<p>La pct. 4 din Regulament propunem de specificat dacă termenul "<i>costul total al creditului</i>" presupune și valoarea totală a creditului sau doar costurile suplimentare pe care trebuie să le suporte beneficiarul în conformitate cu contractul de credit.</p>	<p>Comentariu: Conform definiției „costul total al creditului” presupune doar costurile suplimentare pe care trebuie să le suporte beneficiarul în conformitate cu contractul de credit.</p>
<p>5. Prestatorul de servicii de plată nebancaar poate acorda credite legate de serviciile de plată menționate la art. 4 alin. (1) pct. 4) și 5) din lege, în condițiile specificate la art. 25, art.78 alin.(2) și art.88 din lege, doar dacă deține licență corespunzătoare.</p> <p>6. Prestatorul de servicii de plată nebancaar poate acorda credite legate de serviciile de plată menționate la pct.5 din prezentul regulament doar dacă se întrunesc cumulativ următoarele condiții:</p> <p>1) creditul are un caracter accesoriu și este acordat exclusiv în legătură cu executarea unei operațiuni de plată;</p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>9.</p>	<p>Pct. 5 și 6 se vor comasa, pentru o expunere concisă și, respectiv, mai clară a reglementărilor.</p>	<p>Comentariu: Considerăm redacția existentă a pct. 5-6 mai potrivită și delimitarea acestora oportună, deoarece: Pct. 5 - Prevederi legale privind acordarea creditelor; Pct. 6 - Condiții ce necesită a fi întrunite cumulativ.</p>

<p>2) creditul acordat în legătură cu un serviciu de plată prestat este rambursat într-o perioadă scurtă, care în niciun caz nu depășește 12 luni;</p> <p>3) acest credit nu este acordat din fondurile primite sau deținute de la utilizatorii serviciilor de plată în scopul executării unei operațiuni de plată sau fondurile primite și deținute în scop de emitere a monedei electronice;</p> <p>4) capitalul reglementat al prestatorului de servicii de plată nebanca este adecvat în orice moment, în condițiile specificate la art. 13 și 83 din lege.</p>				
<p>9. Procedurile interne prevăzute la pct. 8 din prezentul Regulament vor include cel puțin:</p> <p>6) evaluarea bonității inclusiv a istoriei de credit/reputației beneficiarului;</p>	<p>A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”</p>	<p>10.</p>	<p>Recomandăm excluderea cuvântului „reputației”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Prin analogie, <i>Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori</i> nu instituie obligații creditorilor de a evalua reputația beneficiarului de credit. Comentariul este valabil și pentru pct.14.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>11. Prestatorul de servicii de plată nebanca, înainte de a-și începe activitatea de creditare prevăzută la pct. 5 din prezentul regulament, înlătură neconformărilor depistate și comunicate acestuia de către Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>11.</p>	<p>Sugerăm reformularea pct. 11 prin indicarea termenului în care prestatorul de servicii de plată nebanca înlătură neconformările depistate și comunicate acestuia de către Banca Națională a Moldovei. Concomitent se va exclude textul „, înainte de a-și începe activitatea de creditare prevăzută la pct. 5 din prezentul regulament”, ca fiind de prisos în condițiile în care conform pct. 12 „Prestatorul de servicii de plata nebanca, deținător al licenței corespunzătoare, <u>își începe activitatea de creditare prevăzută la pct. 5 din prezentul regulament doar după primirea confirmării din partea Băncii Naționale a Moldovei</u>”.</p>	<p>Se acceptă Punctul respectiv a fost reformulat.</p>

<p>20. Prestatorul de servicii de plată nebancaar va specifica în contractul de credit în mod clar și concis:</p> <p>8) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea beneficiarului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda, precum și cuantumul dobânzii plătitibile.</p>	<p>„QIWI-M” S.R.L.</p>	<p>12.</p>	<p>La pct. 20 din Regulament propunem de descris semnificația expresiilor <i>„partea de credit trasă”</i> și <i>„datele tragerilor”</i>.</p>	<p>Comentariu: Conform prevederilor pct.3 din proiectul HCE, prestatorii de servicii de plată nebancaari pot acorda credite legate de serviciile de plată sub formă de linii de credit sau carduri de credit, astfel expresiile <i>„partea de credit trasă”</i> și <i>„datele tragerilor”</i> se referă la situația când beneficiarul de credit trage doar o parte din valoarea totală a creditului, respectiv la o anumită dată.</p>
<p>20. Prestatorul de servicii de plată nebancaar va specifica în contractul de credit în mod clar și concis:</p> <p>8) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea beneficiarului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda, precum și cuantumul dobânzii plătitibile.</p> <p>21. Prestatorul de servicii de plată nebancaar este obligat să furnizeze gratuit, la solicitarea beneficiarului, informații referitor la creditul acordat pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil (în continuare - extras), care vor include:</p> <p>b) sumele și datele tragerilor;</p>	<p>A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova</p>	<p>13.</p>	<p>La pct. 20, pct. 21, recomandăm definirea sintagmelor <i>„partea de credit trasă”</i> și <i>„datele tragerilor”</i>.</p> <p><u>Argumentare:</u> Conform art. 54 alin. (5), <i>Legea nr.100 din 22.12.2017</i>, „Dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme.”.</p>	<p>Comentariu: Conform prevederilor pct.3 din proiectul HCE, prestatorii de servicii de plată nebancaari pot acorda credite legate de serviciile de plată sub formă de linii de credit sau carduri de credit, astfel expresiile <i>„partea de credit trasă”</i> și <i>„datele tragerilor”</i> se referă la situația când beneficiarul de credit trage doar o parte din valoarea totală a creditului, respectiv la o anumită dată.</p>
<p>22. Suplimentar la informațiile prevăzute la punctul 21 din prezentul regulament, prestatorul de servicii de plată nebancaar este obligat să informeze beneficiarul, în forma aleasă de beneficiar și agreată de prestatorul de servicii de plată nebancaar, despre modificarea ratei dobânzii aferente creditului, precum și orice altă modificare operată de către prestatorul de servicii de plată nebancaar la contractul de credit până la intrarea în vigoare a modificărilor în cauză.</p>	<p>„QIWI-M” S.R.L.</p>	<p>14.</p>	<p>La pct. 22 considerăm necesar de specificat cu cât timp înaintea intrării în vigoare a modificării ratei dobânzii aferente creditului, precum și a oricărei alte modificări operate la contractul de credit, prestatorul de servicii de plată nebancaar este obligat să informeze beneficiarul.</p>	<p>Comentariu: Deoarece cauza modificărilor, precum și modificările pot fi de natură diferită, stabilirea unui termen de informare exact (număr zile) nu este oportună. Prin urmare, prestatorul nebancaar este obligat să informeze beneficiarul despre modificarea ratei dobânzii aferente creditului până la intrarea în vigoare a modificărilor în cauză, în forma aleasă de beneficiar și agreată de prestatorul de servicii de plată nebancaar.</p>

<p>Capitolul V CERINȚE DE RAPORTARE</p> <p>35. Prestatorul de servicii de plată nebancaar care desfășoară activitatea de creditare prevăzută la pct. 5 din prezentul regulament raportează trimestrial Băncii Naționale a Moldovei, în termen de 15 zile lucrătoare de la încheierea trimestrului de gestiune, situația privind clasificarea creditelor și dobânzilor aferente și provizioanele specifice de risc de credit aferente acestora conform anexei nr. 1 la prezentul regulament.</p> <p>36. Prestatorul de servicii de plată nebancaar va raporta trimestrial Băncii Naționale situația privind toate creditele acordate și provizioanele constituite, conform formularului prezentat în anexa nr.2 la prezentul regulament.</p>	<p>„QIWI-M” S.R.L.</p>	15.	<p>La Capitolul V „CERINTE DE RAPORTARE” considerăm necesară descrierea Modulului de întocmire a rapoartelor din anexele nr.1 și nr.2 la regulamentul și a Modulului de prezentare a acestora la BNM (ex: format electronic, suport hârtie).</p> <p>De asemenea, la pct. 36, considerăm necesar de specificat termenul de prezentare a raportului din anexa nr.2 la regulamentul.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Menționăm că pct.36 va fi exclus din textul proiectului HC E, pentru a nu dubla informația care urmează a fi prezentată.</p>
	<p>A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova</p>	16.	<p>La pct. 35, pct. 36, în vederea respectării principiului predictibilității normei juridice (art.3 alin. (1) lit. d) din <i>Legea nr. 100 din 22.12.2017</i>), sugerăm completarea Capitolului V cu norme privind modalitatea (<i>suport hârtie / format electronic</i>) de depunere a „Situației privind clasificarea creditelor legate de serviciile de plată și necesarul de provizioane specifice de risc de credit aferent acestora” și a „Situației privind corespondența dintre totalul creditelor acordate și totalul provizioanelor specifice de risc de credit constituite”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Menționăm că pct.36 va fi exclus din textul proiectului HCE, pentru a nu dubla informația prezentată.</p>
		17.	<p>În vederea respectării principiului predictibilității normei juridice (art.3 alin. (1) lit. d) din <i>Legea nr. 100 din 22.12.2017</i>), recomandăm completarea pct. 36 cu norme de stabilire a termenului - limită de depunere a „Situației privind corespondența dintre totalul creditelor acordate și totalul provizioanelor specifice de risc de credit constituite”.</p>	<p>Comentariu:</p> <p>Pct.36 va fi exclus din textul proiectului HCE.</p>

<p>36. Prestatorul de servicii de plată nebancaar va raporta trimestrial Băncii Naționale situația privind toate creditele acordate și provizioanele constituite, conform formularului prezentat în anexa nr.2 la prezentul regulament.</p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>18.</p>	<p>La pct. 36 verbul se va indica la timpul prezent, pentru uniformizarea stilului de redactare a proiectului (a se vedea pct. 35, precum și art. 54 alin. (1) lit. j) din <i>Legea nr.100/2017</i>).</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>-</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM; „Paynet Services” SRL; Î.S. „Posta Moldovei”; SC „MMPS COM” SRL; „BPAY” SRL; „Paymaster” SRL</p>	<p>19.</p>	<p>Nu au obiecții sau propuneri la proiectul HCE.</p>	